

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

nr. van 2 juli 2026
in de zaak

In zake : 1. het COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN SCHEPENEN
VAN
2. de
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten
kantoor houdend te

bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat
kantoor houdend te

bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkomende partij :

de
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten
kantoor houdend

bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 2 juni 2025, strekt tot de
nietigverklaring van arrest nr. van de Raad voor
Vergunningsbetwistingen van 24 april 2025 in de zaak

II. Verloop van de rechtspleging

2. Het cassatieberoep is toelaatbaar verklaard bij beschikking van 26 juni 2025.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 13 augustus 2025. De tussenkomende partij heeft een memorie ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd heeft op 17 december 2025 een verslag opgesteld, op grond van artikel 16 van het koninklijk besluit van 30 november 2006 ‘tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State’ (hierna: cassatieprocedurebesluit).

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 juni 2026.

Staatsraad heeft verslag uitgebracht.

Advocaat , die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat , die verschijnt voor de verwerende partij en advocaat , die tevens *loco* advocaat verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd heeft een met dit arrest andersluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973 (hierna: RvS-wet).

III. Feiten

3.1. De tussenkomende partij vraagt op 20 juli 2023 een omgevingsvergunning voor het oprichten en exploiteren van drie windturbines in Lokeren.

3.2. Met een besluit van 27 oktober 2023 verleent de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken een afwijking op het bouwverbod langs de -autosnelweg, voor de aanleg van een tijdelijke toegangsweg waarlangs onderdelen van de windturbines voor het project van de tussenkomende partij kunnen worden geleverd.

3.3. De Vlaamse minister, bevoegd voor omgeving, verleent de omgevingsvergunning met een besluit van 15 februari 2024.

3.4. De verzoekende partijen stellen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen (hierna: RvVb) een beroep in tot vernietiging van de besluiten van 27 oktober 2023 en 15 februari 2024. Met het bestreden arrest verklaart de RvVb zich zonder rechtsmacht om kennis te nemen van het beroep dat gericht wordt tegen het besluit van 27 oktober 2023, en verwerpt hij het beroep dat gericht wordt tegen het besluit van 15 februari 2024.

IV. Onderzoek van de middelen tot nietigverklaring

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

4. De verzoekende partijen voeren de schending aan van artikel 149 van de Grondwet, van artikel 32 van het decreet van 4 april 2014 ‘betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges’ (hierna: DBRC), van artikel 4.3.8 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: VCRO), van artikel 8 van het decreet van 3 mei 2019 ‘houdende de gemeentewegen’ (hierna: gemeentewegendecreet), van artikel 31 van het decreet van 25 april 2014 ‘betreffende de omgevingsvergunning’ (hierna: omgevingsvergunningsdecreet), en van “de regels inzake de bewijskracht van de akten inzonderheid artikelen 8.5 en 8.6 van het Burgerlijk Wetboek”.

5. Zij komen op tegen volgende beoordelingen van het bestreden arrest op grond waarvan de RvVb beslist tot verwerping van het tweede en derde onderdeel van het derde middel dat de verzoekende partijen hadden aangevoerd tot vernietiging van de beslissing om aan de tussenkomende partij een omgevingsvergunning te verlenen:

“3.2

In een tweede middelonderdeel voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden beslissing onwettig is omdat er geen beslissing van de gemeenteraad voorligt over de zaak van de wegen terwijl de bestreden vergunningsbeslissing [...] een verlegging of afschaffing van een gemeenteweg (buurtweg) inhoudt.

[...]

3.2.5

[De] verzoekende partijen [voeren] aan dat de bestreden beslissing een verlegging of afschaffing van de gemeenteweg (buurtweg) , inhoudt omdat in een permanente toegangsweg en een werkvlak wordt voorzien op de plaats van deze gemeenteweg. Ze stellen dat de verwerende partij de vergunning had moeten weigeren omwille van de verlegging of afschaffing van de gemeenteweg zonder voorafgaande beslissing van de gemeenteraad.

De verzoekende partijen voeren aan dat uit kaartmateriaal uit de Atlas der Buurtwegen, zoals raadpleegbaar op Geopunt, blijkt dat de ' over het projectperceel loopt, in het bijzonder over een permanente toegangsweg en werkvlak. De verwerende en de tussenkomende partij betwisten dat deze buurtweg (nog) bestaat (1) omdat er zich geen weg bevindt op deze locatie van het projectperceel en het daadwerkelijk gebruik daarvan evenmin wordt aangetoond, (2) omdat de vermeende buurtweg niet is opgenomen in het gemeentelijk wegenregister en (3) omdat, zelfs indien de buurtweg voordien bestond, uit de kadasterplannen uit 1830-1833, de orthografische kaart van 1981 van het Nationaal Geografisch Instituut en luchtfoto's van Geopunt van 12 juli 1990 en van het Nationaal Geografisch Instituut van 8 april 1997 blijkt dat intussen verkrijgende verjaring is ingetreden, nog voor de inwerkingtreding van het Gemeentewegendecreet.

Er wordt dus voor de [RvVb] betwist dat de het statuut heeft van een gemeenteweg (buurtweg) in de zin van artikel 2, 6° van het Gemeentewegendecreet. De [RvVb] is evenwel niet bevoegd om te oordelen over het statuut van de vermeende wegenis. Bovendien kan de [RvVb] in voorkomend geval evenmin, op basis van de standpunten van de procespartijen, in de plaats van de vergunningverlenende overheid zelf de exacte ligging van een gemeenteweg (buurtweg) bepalen.

Los van de vraag of de ' een 'bestaande' gemeenteweg (buurtweg) is in de zin van artikel 2, 6° van het Gemeentewegendecreet, tonen de verzoekende partijen ook niet aan dat de vermeende gemeenteweg gelegen is op het projectperceel. In de eerste plaats concretiseren ze niet welke kaart ze precies combineren met de Atlas der Buurtwegen en verduidelijken ze hun middel op dat punt onvoldoende. De [RvVb] stelt verder vast dat een loutere overlap van kaarten op Geopunt niet zonder meer kan beschouwd worden als een op zichzelf doorslaggevend bewijs. De website vermeldt op dat punt zelf dat het geen garanties biedt voor de actualiteit, accuraatheid, correctheid, volledigheid of geschiktheid voor een bepaald doel van de informatie, de gegevens of diensten [...].

Daarenboven moet de [RvVb] zijn beoordeling van de deugdelijkheid van de bestreden beslissing beperken tot een toetsing aan de gegevens die de verwerende partij bekend waren of bekend moesten zijn op het moment van de bestreden beslissing. Het kan de verwerende partij in dit geval niet verweten worden dat ze in de motivering van de bestreden beslissing geen rekening houdt met het nu pas voor het eerst door de verzoekende partijen opgeworpen gegeven dat er over een van de aanvraagpercelen een

zou lopen. Evident kon de verwerende partij hiermee geen rekening houden, noch vooruitlopen op de beslechting van een eventueel geschil daarover. Evenmin kan hieruit een onzorgvuldig handelen besloten worden. Evenmin kan de [RvVb], in de plaats van de verwerende partij, op basis van feitelijke gegevens vaststellen of de beweerde ' al dan niet gelegen is op het aanvraagperceel. Dit laatste knelt des te meer omdat het kaartmateriaal dat de verzoekende partijen in hun verzoekschrift opnemen, een stippellijn vertoont die schijnbaar op de rand of zelfs buiten het perceel gelegen lijkt te zijn.

De verzoekende partijen slagen er dan ook, op basis van een loutere verwijzing naar kaartmateriaal op Geopunt, niet in het bewijs aan te leveren dat de ‘ ’ zou gelegen zijn op het projectperceel en tonen dan ook niet aan dat de gemeenteraad hierover een beslissing moet nemen.

3.2.6

Uit wat voorafgaat blijkt dat de verzoekende partijen niet aantonen dat de aanvraag [...] een verlegging of afschaffing van een gemeenteweg (buurtweg) inhoudt, zodat evenmin wordt aangetoond dat een voorafgaande beslissing van de gemeenteraad over de zaak van de wegen vereist is.

Het tweede middelonderdeel wordt verworpen.

3.3

In een derde middelonderdeel voeren de verzoekende partijen in essentie aan dat de bestreden beslissing onwettig is omdat zonder toelating van de wegbeheerder werkzaamheden worden uitgevoerd binnen de rooilijn van de ‘ ’.

In de beoordeling van het tweede middelonderdeel is vastgesteld dat, los van de vraag of de ‘ ’ een bestaande gemeenteweg (buurtweg) is in de zin van artikel 2, 6° van het Gemeentewegendecreet, de verzoekende partijen niet aantonen dat de ‘ ’ gelegen is op het projectperceel. De verzoekende partijen tonen dan ook niet [aan] dat werkzaamheden worden uitgevoerd binnen de rooilijn van deze ‘ ’.

Het derde middelonderdeel wordt verworpen.”

6. Volgens de verzoekende partijen heeft de RvVb aldus nagelaten het hem toegewezen wettigheidstoezicht uit te oefenen:

“vermits enerzijds in strijd met de tekst van artikel 4.3.8 VCRO wordt geoordeeld dat de verwerende partij als vergunningverlenende overheid geen rekening diende te houden met de Atlas der Buurtwegen als toepasselijk rooilijnplan en anderzijds door te oordelen dat de ligging van dwars door de projectpercelen niet kan worden aangetoond door middel van kaartmateriaal via geopunt een bewijsdrempel aan verzoekende partijen oplegt zonder wettelijke grondslag (zowel i.f.v. artikels 8 van het [gemeentewegendecreet] en 31 van het Omgevingsvergunningsdecreet als 4.3.8 VCRO).”

7. De verzoekende partijen lichten hun kritiek als volgt verder toe:

“De door verzoekende partijen geformuleerde wettigheidskritiek onder dit middel is [...] dat de [RvVb] niet in goede orde kon oordelen dat het bestaan van een buurtweg op de aanvraagpercelen niet kon worden aangetoond door middel van de in het verzoekschrift bijgebrachte vergelijking tussen de ingediende plannen en de uittreksels van de geopunt-kaart. De feitelijke elementen waarmee de [RvVb] bij de beoordeling rekening kon houden,

[waren]: de permanente toegangsweg ligt op de zuidelijke twee percelen en gaat op de noordelijke percelen over in een permanent werkvlak. De Atlas der Buurtwegen toont tussen de twee noordelijke en zuidelijke percelen van dit projectgebied de aanwezigheid van de voetweg ‘...’. Huidige verzoekende partijen hebben bij het oorspronkelijke verzoekschrift inderdaad geen opmetingsplan gevoegd dat specifiek in functie van het beroep door een landmeter werd opgemaakt om de precieze ligging van de voetweg aan te tonen; uit het voorgaande kan immers afdoend blijken dat zowel in de hypothese van de ligging ten noorden als ten zuiden van de perceelsgrens een conflict tussen de rooilijn en de nieuw aangelegde weg/het werkvlak optreedt, vermits ook deze langs beide kanten van de perceelsgrens gelegen zijn.

[...] De Atlas der Buurtwegen blijft immers een geldig rooilijnplan zolang deze niet werd opgeheven voor het betrokken wegtracé, dat de weigering van de aanvraag bij strijdigheid in de zin van artikel 4.3.8 VCRO tot gevolg moet hebben. De eventuele omstandigheid -zoals eerder opgeworpen door de verwerende partij- dat diezelfde atlasweg niet in het gemeentelijk wegenregister zou zijn opgenomen, doet hier geen afbreuk aan.^[...] Ook het eventuele feit dat het tracé ingetekend in de Atlas niet gebruikt wordt, doet niet ter zake.^[...] Het is opmerkelijk dat de verwerende partij het inhoudelijke verweer voor de [RvVb] wél gevoerd heeft in de zin dat (1) de weg feitelijk niet meer op het terrein aanwezig is (2) niet werd opgenomen in het gemeentelijk wegenregister en (3) [uit ander] kaartmateriaal dan het relevante rooilijnplan [zou] blijken dat de weg niet voortdurend aanwezig was op het terrein in functie van verjaring van het wegtracé. Desondanks oordeelde de [RvVb] louter dat de ligging van de ‘vermeende’ gemeenteweg op het project perceel op basis van het bijgebrachte kaartmateriaal niet werd aangetoond.

[...] Het bestreden arrest luidt: ‘De [RvVb] stelt verder vast dat een loutere overlap van kaarten op Geopunt niet zonder meer kan beschouwd worden als een op zichzelf doorslaggevend bewijs.’ Vermits in dit concrete geval bij elk van bovenstaande hypothesen een conflict tussen minstens de aangevraagde weg of het permanente werkvlak optreedt en gelet op de motivering in het bestreden arrest, zou het de al te beperkte bewijskracht van de digitale kaart zijn die tot verwerping van het middel heeft geleid. Noch uit de tekst van artikel 4.3.8 VCRO, noch uit artikels 8 van het [gemeentewegendecreet] en 31 van het Omgevingsvergunningsdecreet kan echter een hogere bewijsdrempel worden afgeleid, zoals bijvoorbeeld de verplichting om de precieze ligging van de gemeenteweg in functie van een beroepschrift te laten vaststellen in een landmetersplan. Door te oordelen op grond van het uitgangspunt dat in deze omstandigheden de digitale geopunt-kaart niet kon volstaan om in het ontwikkelde middel aannemelijk te maken dat de opgeworpen bepalingen geschonden zijn, voegt het bestreden arrest drempels toe aan de rechtsbescherming die van deze bepalingen uit gaat en schendt in die zin ook diezelfde bepalingen.

[...] In het kader van het aan [hem] opgedragen wettigheidstoezicht kon de [RvVb zijn] beoordeling van de feiten weliswaar niet in de plaats stellen van die van de vergunningverlenende overheid [...], maar diende wel beoordeeld

[te] worden of bij het verlenen van de vergunning niet op kennelijk onredelijke wijze werd besloten dat er geen strijdigheid met (in dit geval) artikels 4.3.8 VCRO, 8 van het gemeentewegendecreet en 31 van het Omgevingsvergunningsdecreet voorlag. Als *obiter dictum* lijkt de [RvVb] in die zin nog opgemerkt te hebben dat ook de verwerende partij geen rekening diende te houden met de in de Atlas vervatte gegevens en er dus ook geen sprake kan zijn van een onzorgvuldigheid [die] aanleiding kon geven tot vernietiging van de vergunning;

[...]

Ook deze motivering is evenwel niet dienstig, gelet op de reglementaire aard van de Atlas der Buurtwegen: de tekst van artikel 4.3.8 §1 VCRO legt de plicht tot toetsing aan een eventuele rooilijn immers bij de vergunningverlenende overheid, hetzij bij de aanvrager op grond van de parlementaire voorbereiding [Parl.St. VI. Parl. 2008-09, nr. 2011/1, 134], maar logischerwijs ontstaat deze specifieke verplichting niet pas voor het eerst wanneer hieromtrent een wettigheidskritiek wordt ontwikkeld.

[...] Aldus dient te worden vastgesteld dat in het bestreden arrest het tweede middel, en meer bepaald het tweede en derde onderdeel, ten onrechte werd verworpen nu niet werd onderzocht of de geëigende procedure vereist door de respectieve opgeworpen geschonden bepalingen werd gevolgd, waardoor het bestreden arrest onder meer de bepalingen 4.3.8 VCRO, 8 van het [gemeentewegendecreet] en 31 van het Omgevingsvergunningsdecreet schendt.[...]”

8. In de memorie van wederantwoord antwoorden de verzoekende partijen als volgt op de exceptie van niet-ontvankelijkheid van het middel, in zoverre het de schending aanvoert van de artikelen 8.5 en 8.6 van het Burgerlijk Wetboek:

“Wat de ontvankelijkheid van het middel betreft, in de mate dat het teruggaat op artikels 8.5 en 8.6 [van het Burgerlijk Wetboek]: de Raad van State in de hoedanigheid van cassatierechter heeft op grond van artikel 14, § 2 [RvS-wet] uitspraak te doen over de gebeurlijke ‘overtreding van de wet of wegens schending van substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen’. Niets belet dat uit voormelde grondslagen een ontvankelijke wettigheidskritiek wordt geput, in zoverre deze wettigheidskritiek een overtreding van de wet of wegens schending van substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vorm viseert. Uit het verzoekschrift blijkt duidelijk hoe het bestreden arrest zich ook tot deze opgeworpen grondslagen verhoudt en [...] in welke zin volgens verzoekende partijen de precieze beoordeling door de [RvVb] niet [bestaanbaar] is met deze grondslagen. Het middel is in zijn geheel ontvankelijk.”

Vervolgens verduidelijken zij in de memorie van wederantwoord nog:

“Het hier ontwikkelde middel is strikt beperkt tot een ‘interne’ problematiek waarmee het bestreden arrest behept is. Het middel strekt er immers toe te horen zeggen dat het bestreden arrest niet in goede orde kon oordelen dat verzoekende partijen er ‘op basis van een loutere verwijzing naar kaartmateriaal op Geopunt, niet in [slagen] het bewijs aan te leveren dat de ‘ ’ zou gelegen zijn op het projectperceel’ omdat hiermee een bewijsdrempel wordt toegevoegd aan de opgeworpen bepalingen die hier niet uit volgt en evenmin ermee verzoenbaar is.

[...] De motivering in het bestreden arrest is niet opgehangen aan de toestand ter plaatse of de afbakening van de weg -dewelke een ‘beoordeling van de zaken zelf’ vereist- maar berust er daarentegen op dat de kaart op geopunt volgens de [RvVb] niet het bewijs van het bestaan van een voetweg kan opleveren.

[...] Vermits het bestreden arrest nog steeds werd uitgesproken naar aanleiding van de onderliggende materiële feiten is er in de gehanteerde bewoording weliswaar sprake van de ‘ ’, maar de ontwikkelde redenering staat los van deze concrete toestand en blijft ook los van deze materiële feiten gelden. Het ontwikkelde middel is dan ook rechtstreeks gericht tegen deze invulling die [...] het bestreden arrest geeft aan de opgeworpen grondslagen, door te oordelen dat de bewijskracht van de bijgebrachte bewijsmiddelen ontoereikend is.

[...] Een verwijzing naar kaartmateriaal volstaat dus niet volgens het bestreden arrest. De [rechtsonderhorigen] -inclusief verzoekende partijen- hebben er weliswaar het raden naar welke bewijsmiddelen wel [...] de gewenste bewijskracht kunnen hebben, maar het staat vast dat de digitale kaart onvoldoende wordt geacht. Tegen dit licht is ook des te opmerkelijker dat in de memorie van antwoord wordt voorgehouden [:]

‘Er is geen sprake van een ‘bijkomende bewijsvereiste’. Anders oordelen zou meebrengen dat een verzoekende partij zomaar kan opwerpen dat er een rooilijn bestaat en het dan maar aan de [RvVb] en dienvolgens ook [de Raad van State] zou toekomen om uit te zoeken waar deze precies is gelegen.’

[...] De laatst geciteerde zin is niet ernstig: in het oorspronkelijke verzoekschrift werd niet zomaar opgeworpen dat een rooilijn bestond, maar werd net op de (digitale) atlas als rooilijnplan gewezen ter hoogte van de aanvraagpercelen – aan [de Raad van State] vragen verzoekende partijen evident niet ‘om uit te zoeken waar deze [rooilijn] precies is gelegen’, vermits dit niet tot de cassatiebevoegdheid behoort. Wat de eerste zin betreft: door te oordelen dat de digitale kaart niet kan volstaan als bewijs van het bestaan van de voetweg, wordt hieraan geen bewijskracht toegekend en wordt er dus manifest wel een bijkomende bewijsvereiste opgelegd aan verzoekers: namelijk om een middel te staven met stukken die [...] door de [RvVb] wél als bewijs worden aangenomen. Tussenkomen partij merkt terecht op dat:

‘Artikel 4.3.8 VCRO, artikel 8 Gemeentewegendecreet en artikel 31 Omgevingsvergunningsdecreet bepalen nochtans niets over de bewijsvereisten bij het aanvechten van een omgevingsvergunningsbeslissing wegens een schending van deze bepalingen.’

[...] De gevolgtrekking van tussenkomende partij dat het middel wat dat betreft dus onontvankelijk is, is echter gebrekkig. Hoewel deze bepalingen inderdaad geen bewijsvereisten opleggen, is het de [RvVb] die in het bestreden arrest heeft geoordeeld dat hierin wél een bewijsvereiste besloten ligt door te besluiten dat een verwijzing naar de digitale geopunt-kaart niet bewijskrachtig is voor het bestaan van de buurtweg. Deze bepalingen zijn dus wel degelijk geschonden, nu de toevoeging in het bestreden arrest neerkomt op een verstrenging van hetgeen vereist wordt door de bepalingen zelf en verzoekende partijen *in concreto* ook de beoordeling van het oorspronkelijk opgeworpen middel werd ontzegd louter omwille van het feit dat [aan] deze toegevoegde bewijsvereiste niet werd voldaan. Het is ook de toevoeging van deze bewijsvereiste -door aan de digitale kaart de bewijskracht te ontzeggen- die maakt [dat artikelen] 8.5 en 8.6 [van het Burgerlijk Wetboek] geschonden zijn: het bewijs dat van [de verzoekende partijen] wordt verwacht, is een onredelijke invulling van een positieve bewijslast precies omdat de digitale kaart kennelijk niet kan volstaan.

[...]

Naar aanleiding van het oorspronkelijk ontwikkelde middel is weliswaar een bespreking van het aspect wegenrecht/rooilijn in het bestreden arrest [...] opgenomen, maar deze motivering is slechts ‘perifeer’ en bevat geen redenen waarom de [RvVb] zou kunnen oordelen dat een digitale kaart niet bewijskrachtig is. Enige draagkrachtige motivering om het oordeel te staven dat de niet-authentieke kaart niet de vereiste bewijskracht kan hebben, ontbreekt, nu louter wordt gesteld dat [...] deze niet volstaat. Net omdat deze benadering niet uit de toepasselijke rechtsnormen zelf voortvloeit, diende hieromtrent gemotiveerd te worden. In afwezigheid van dergelijke motivering, is de motiveringsplicht geschonden.”

Beoordeling

9. Luidens artikel 3, § 2, 9°, van het cassatieprocedurebesluit moet het verzoekschrift “een uiteenzetting van de cassatiemiddelen bevatten”. Onder “cassatiemiddel” moet een voldoende duidelijke omschrijving van de door het bestreden arrest geschonden rechtsregel of rechtsbeginsel worden begrepen. Onder “uiteenzetting” van het cassatiemiddel moet worden begrepen de wijze waarop die rechtsregel of dat rechtsbeginsel door de bestreden uitspraak worden miskend.

10. In het middel wordt niet uiteengezet hoe het bestreden arrest artikel 149 van de Grondwet en artikel 32 DBRC schendt. De uiteenzetting in de memorie van wederantwoord kan hieraan niet verhelpen. Het middel is in zoverre niet ontvankelijk.

11. Noch artikel 8 van het gemeentewegendecreet, noch artikel 31 van het omgevingsvergunningsdecreet, noch artikel 4.3.8 VCRO bevatten een bewijsdrempel of bewijsstandaard. In zoverre de verzoekende partijen de schending aanvoeren van artikel 8 van het gemeentewegendecreet, van artikel 31 van het omgevingsvergunningsdecreet en van artikel 4.3.8 VCRO omdat het bestreden arrest een in deze bepalingen vervatte bewijsdrempel zou miskennen, mist de kritiek dan ook haar doel.

12. De verzoekende partijen voeren de schending aan van “de regels inzake de bewijskracht van de akten inzonderheid de artikelen 8.5 en 8.6 van het Burgerlijk Wetboek”. De artikelen 8.5 en 8.6 van het Burgerlijk Wetboek hebben echter betrekking op de bewijsstandaard in burgerlijke zaken, en niet op de bewijskracht van akten. In hun uiteenzetting maken de verzoekende partijen verder niet op voldoende nauwkeurige wijze duidelijk hoe de RvVb de artikelen 8.5 en 8.6 van het Burgerlijk Wetboek zou hebben geschonden, voor zover deze bepalingen overigens al onverkort van toepassing zouden zijn op de door de bestuursrechter in alle gevallen toe te passen bewijsstandaard. Het middel is bij gebrek aan nauwkeurigheid niet ontvankelijk in zoverre de schending wordt aangevoerd van de artikelen 8.5 en 8.6 van het Burgerlijk Wetboek.

13. Het zijn de artikelen 8.17 en 8.18 van het Burgerlijk Wetboek die de bevestiging inhouden van het beginsel dat de rechter de bewijskracht van akten dient te eerbiedigen. De RvVb miskent de bewijskracht van een akte indien hij aan een geschrift, waarnaar hij uitdrukkelijk verwijst, een uitlegging geeft die onverenigbaar is met de bewoordingen ervan, een verklaring toeschrijft die het geschrift niet bevat, dan wel ontkent dat dit geschrift een verklaring bevat die er wel in voorkomt.

De verzoekende partijen maken in het middel niet duidelijk van welke akte(n) de bewijskracht zou zijn miskend. Uit de in de toelichting bij het middel gemaakte vaststelling dat “het de al te beperkte bewijskracht van de digitale kaart [zou] zijn die tot verwerping van het middel heeft geleid” zou kunnen worden afgeleid dat de verzoekende partijen aanvoeren dat de RvVb de bewijskracht heeft miskend van die kaart, maar met hun kritiek viseren zij veeleer de geringe bewijswaarde die het bestreden arrest heeft verleend aan de voormelde kaart, en maken zij niet duidelijk hoe de bewijskracht ervan zou zijn miskend.

Ook in zoverre de schending wordt aangevoerd van “de regels inzake de bewijskracht van de akten” is het middel niet ontvankelijk.

14. De RvVb beoordeelt soeverein de bewijswaarde of overtuigingskracht van de stukken die hem worden voorgelegd, en oordeelt dan ook op onaantastbare wijze of de bewijselementen die een verzoekende partij voorlegt, voldoende zijn opdat het bewijs van een betwist feit wordt geleverd. Het staat de bestuursrechter daarbij ook vrij om ambtshalve, en mits eerbiediging van het recht van verdediging, nader onderzoek te doen naar de juistheid van een aangevoerd feit wanneer hij het op basis van de voorgelegde gegevens mogelijk acht dat dit verder onderzoek tot het verlangde bewijs kan leiden.

Als cassatierechter kan de Raad van State deze beoordeling niet overdoen (artikel 14, § 2, RvS-wet). In zoverre de verzoekende partijen de Raad van State uitnodigen om te oordelen of met de voorgelegde Geopunt-kaart een voldoende bewijs wordt geleverd van het betwiste feit, of dat deze kaart de bestuursrechter ertoe had moeten aanzetten om ambtshalve tot nader onderzoek over te gaan, is de kritiek niet ontvankelijk.

15. Het middel is niet ontvankelijk.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

16. De verzoekende partijen voeren de schending aan van de artikelen 13 en 149 van de Grondwet, van artikel 32 DBRC, van artikel 6, § 1, van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (hierna: EVRM) en van artikel 105, § 1, van het omgevingsvergunningsdecreet.

17. Zij komen op tegen de beslissingen van de RvVb om zich zonder rechtsmacht te verklaren om kennis te nemen van het vernietigingsberoep dat gericht wordt tegen het ministerieel besluit van 27 oktober 2023, en tot verwerping van het annulatiemiddel waarin wettigheidskritiek werd uitgeoefend op dat ministerieel besluit.

Het bestreden arrest steunt hiervoor op volgende redenen:

“Ontvankelijkheid van het beroep

[...]

De verzoekende partijen voeren aan dat niet alleen de eerste bestreden beslissing een voor de [RvVb] aanvechtbare beslissing is, maar dat de [RvVb] ook bevoegd is om zich uit te spreken over het beroep tegen de tweede bestreden beslissing, waarmee een afwijking wordt verleend op het bouwverbod dat geldt binnen de bouwvrije zone en het autosnelwegdomein. De beslissing maakt volgens hen ‘een noodzakelijke voorbeslissing’ uit van het project. Zonder de beslissing tot afwijking kan het project immers niet gerealiseerd worden zodat die beslissing een essentiële voorbeslissing is ten aanzien van de eindbeslissing. De tweede bestreden beslissing is, als onderdeel van de complexe rechtshandeling, volgens hen aanvechtbaar samen met de eerste bestreden omgevingsvergunningsbeslissing.

[...]

Artikel 105, §1 van het [omgevingsvergunningsdecreet] bepaalt de beslissingen die het voorwerp van een beroep tot vernietiging bij de [RvVb] kunnen uitmaken. Tot de aan de rechtsmacht van de [RvVb] toegewezen beslissingen behoort ‘de uitdrukkelijke of stilzwijgende beslissing betreffende een omgevingsvergunningsaanvraag, genomen in laatste administratieve aanleg’.

Met de tweede bestreden beslissing verleent de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken een afwijking op het principeel bouwverbod binnen de 10 meterzone en op het autosnelwegdomein, toepasbaar op de

infrastructuurwerken voor de aanleg van een tijdelijke toegangsweg voor de aanlevering van windturbine-onderdelen langsheen de van op het grondgebied van .

Het ministerieel besluit is genomen op basis van artikel 4, §§1 en 2, en artikel 10 van de wet van 12 juli 1956 tot vaststelling van het statuut der autosnelwegen (hierna: de wet van 12 juli 1956), en de artikelen 2 en 5 van het besluit van de Vlaamse regering van 25 januari 2019 betreffende de vrije stroken langs autosnelwegen (hierna: het besluit van 25 januari 2019).

Artikel 4 van de wet van 12 juli 1956 luidt in zijn historisch geldende versie: ‘§1. Niemand mag op het domein van de autosnelweg installaties of bouwwerken oprichten.

§2. Bij uitzondering mag de Minister tot wiens bevoegdheid de Openbare Werken behoren van dat verbod afwijken, hetzij ten bate van een openbare dienst, hetzij voor het oprichten van installaties of gebouwen in verband met de dienst van de autosnelweg.’

Artikel 10, eerste lid van de wet van 12 juli 1956 bepaalt:

‘Met het oog op de instandhouding, de fraaiheid en de berijdbaarheid van de weg, zowel als op de mogelijkheid om hem te verbreden, kan de Koning, voor de vrije stroken die Hij bepaalt en waarvan de breedte, te rekenen van de grens van de autosnelweg, niet meer dan 30 meter mag bedragen, verordeningen vaststellen betreffende de bouwwerken, beplantingen, afsluitingen, opslagplaatsen, leidingen, luchtinstallaties, alsmede elke wijziging in het reliëf van de bodem, door afgravings- of aanvullingswerken.’

Het besluit van 25 januari 2019 geeft uitvoering aan de wet van 12 juli 1956.

Artikel 10 ervan heft het koninklijk besluit van 4 juni 1958 betreffende de vrije stroken langs autosnelwegen op.

Artikel 1 van het besluit van 25 januari 2019 vestigt bouwvrije stroken van dertig meter vanaf de grens van het domein van de autosnelweg. Volgens artikel 2, 1° van dat besluit is het verboden om in die vrije stroken ‘te bouwen, te herbouwen of bestaande constructies overeenkomstig artikel 4.1.1, 3°, VCRO te verbouwen’, met uitzondering van instandhoudings- en onderhoudswerken.

Zoals bepaald in artikel 4 van het besluit van 25 januari 2019 kan de wegbeheerder voorbij de tiende meter van de vrije stroken langs de autosnelwegen afwijkingen van het in artikel 2 gestelde verbod toestaan. Een gunstig advies van de wegbeheerder over een aanvraag tot een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen geldt als een toegestane afwijking, in overeenstemming met artikel 7, eerste lid van het besluit van 25 januari 2019.

Artikel 5 van het besluit van 25 januari 2019 regelt het toestaan van afwijkingen in de eerste tien meter van de vrije stroken. Deze bepaling luidt als volgt:

‘In de eerste tien meter van de vrije stroken langs autosnelwegen kan de Vlaamse minister, bevoegd voor het mobiliteitsbeleid, de openbare werken en het vervoer, afwijkingen van het verbod, vermeld in artikel 2, eerste lid, 1°, toestaan voor een van de volgende werkzaamheden als de gevraagde afwijkingen een doelstelling van algemeen belang dienen

en het huidige beheer of de toekomstige ontwikkeling van de autosnelwegen niet belemmeren:

1° de aanleg van ondergrondse nutsleidingen als daarop geen aftakkingen gebeuren;

2° de aanleg van verkeers- en vervoersinfrastructuur en de aanhorigheden daarvan;

3° de plaatsing van gsm-pylonen of -antennes.’

[...]

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare werken heeft de tweede bestreden beslissing genomen in uitoefening van zijn beslissingsbevoegdheid zoals bedoeld in artikel 4 van de wet van 12 juli 1956 en artikel 5 van het besluit van 25 januari 2019. De bevoegdheid om te beslissen over het toestaan van afwijkingen van de verboden op het autosnelwegdomein en in de eerste tien meter van de vrije strook langs autosnelwegen is een autonome bevoegdheid, wordt aan een eigen wetgeving ontleend en is te onderscheiden van de bevoegdheid om te beslissen over een omgevingsvergunningsaanvraag volgens de in het [o]mgevingsvergunningsdecreet ingerichte besluitvormingsprocedure. Anders dan de verzoekende partijen voorhouden, is de tweede bestreden beslissing geen voorbereidende handeling of voorbeslissing in verhouding tot de uiteindelijk te nemen beslissing over de vergunningsaanvraag. De gelijkstelling in artikel 7 van het besluit van 25 januari 2019 van een gunstig advies van de wegbeheerder in de vergunningsprocedure met een toegestane afwijking voorbij de tiende meter leidt niet tot een ander besluit.

De tweede bestreden beslissing valt buiten de bevoegdheid van de [RvVb].

[...]

Onderzoek van [het tweede middel]

[...]

Ontwikkelde wettigheidskritiek

De verzoekende partijen voeren aan dat het ministerieel besluit van 27 oktober 2023 (tweede bestreden beslissing) onwettig is omdat met dit besluit, in strijd met artikel 5 van het besluit van 25 januari 2019 [betreffende de vrije stroken langs autosnelwegen], een afwijking wordt toegestaan op het bouwverbod binnen de eerste tien meter van de vrije strook langs autosnelwegen en omdat de impact van de toegestane afwijking op de autosnelweg en de verkeersveiligheid niet onderzocht is. Het ministerieel besluit van 15 februari 2024 (eerste bestreden beslissing) steunt op deze beslissing is daarom ook onwettig.

[...]

Concrete beoordeling van het middel

Zoals geoordeeld bij de beoordeling van de ontvankelijkheid van het voorwerp van het beroep valt de tweede bestreden beslissing buiten de rechtsmacht van de [RvVb].

Aangezien het ministerieel besluit van 27 oktober 2023 tot afwijking op de wet van 12 juli 1956 en op het besluit van de Vlaamse regering van 25 januari 2019 voor de aanleg van een tijdelijke toegangsweg voor de levering van windturbine-onderdelen langsheen van referentiepunt

op het grondgebied van definitief is en de

verzoekende partijen evenmin vragen om dit besluit buiten toepassing te laten op basis van artikel 159 [van de Grondwet], tonen ze niet aan dat de verwerende partij zich niet kon steunen op deze beslissing voor de beoordeling van de bestreden omgevingsvergunningsbeslissing.”

18. De verzoekende partijen voeren aan dat de RvVb de wettigheidskritiek die tegen het ministerieel besluit van 27 oktober 2023 werd gericht, ten onrechte heeft onttrokken aan rechterlijke toetsing.

Volgens de verzoekende partijen was de beslissing om een individuele afwijking van het bouwverbod toe te staan, noodzakelijk voor de realisatie van de aanvraag, en werd de toegestane afwijking maar gematerialiseerd in de handelingen die het voorwerp van de aanvraag uitmaakten. Zij wijzen op de motieven van het ministerieel besluit van 27 oktober 2023 waaruit blijkt dat de beslissing werd genomen naar aanleiding van de adviesaanvraag aan het Agentschap Wegen en Verkeer in functie van de concrete aanvraag, zodat dit besluit een noodzakelijke voorbeslissing is ten opzichte van de beoordeling van de aanvraag. Zij stellen dat zij zich voor de RvVb hebben beroepen op de leer van de complexe bestuurshandeling, die hen toelaat de vernietiging van de eindbeslissing te vorderen op grond van de onregelmatigheid van een van de samenstellende handelingen, ook al kan die handeling afzonderlijk worden bestreden en zou de termijn daartoe verstreken zijn.

Met het oordeel dat een afzonderlijk beroep tegen de afwijkingsbeslissing kon en moest worden ingesteld, gaat de RvVb volgens de verzoekende partijen voorbij aan het gegeven dat een autonoom beroep tegen een voorbereidende rechtshandeling onmogelijk is, omdat dergelijk beroep als niet ontvankelijk zal worden afgewezen. Zij wijzen erop dat de afwijking van het principiële bouwverbod pas met de beslissing over de vergunningsaanvraag wordt gerealiseerd. Zonder de bijhorende vergunningsaanvraag die de infrastructuur in de bouwvrije strook tot voorwerp heeft, zou de toegestane individuele afwijking van het bouwverbod geen voorwerp hebben.

Met betrekking tot het oordeel van de RvVb dat niet op de wettigheidskritiek die gericht wordt tegen het ministerieel besluit van 27 oktober 2023 kan worden ingegaan omdat geen toepassing wordt gevraagd van artikel 159 van de Grondwet, voeren de verzoekende partijen aan dat dit geen pertinente motivering vormt. Artikel 159 van de Grondwet kan volgens de verzoekende partijen immers niet toegepast worden voor beslissingen met een louter individueel karakter, en zou dan ook niet op ontvankelijke wijze kunnen worden ingeroepen ten aanzien van een beslissing tot het toestaan van een individuele afwijking zoals het ministerieel besluit van 27 oktober 2023.

De verzoekende partijen benadrukken dat het annulatiemiddel niet louter ten aanzien van de tweede bestreden beslissing, maar wel in zijn geheel, en dus ook in de mate het gericht werd tegen de eerste bestreden beslissing, om dezelfde reden niet werd onderzocht. Op die wijze werd ook de op ontvankelijke wijze ten aanzien van de eerste bestreden beslissing ontwikkelde wettigheidskritiek ten onrechte en zonder enige motivering niet onderzocht.

Zij besluiten dat de RvVb de opgeworpen onwettigheid van de voorbeslissing ten onrechte niet heeft beoordeeld omwille van de vermeende onontvankelijkheid van het beroep dat tegen die beslissing werd gericht. De rechtstoegang zou hen met die interpretatie ten onrechte en op ongeoorloofde wijze zijn ontnomen, zodat de aangehaalde bepalingen geschonden zijn.

Beoordeling

19. De in artikel 149 van de Grondwet en artikel 32 DBRC ingeschreven rechterlijke motiveringsverplichting heeft het karakter van een vormvereiste met beperkte draagwijdte. Een uitspraak voldoet aan deze motiveringsplicht wanneer de rechter duidelijk en ondubbelzinnig de redenen uiteenzet - al waren ze verkeerd of onwettig - die hem ertoe brengen zijn beslissing te nemen. Bij de beoordeling of de rechterlijke motiveringsverplichting werd nageleefd, is bijgevolg niet de vraag aan de orde of in de beslissing een verkeerde

beoordeling van de feitelijke gegevens is uitgedrukt. Het gaat er dan ook niet om of de motivering omstandig of juist is. Alleen een gemis aan motivering of daarmee gelijkgestelde gevallen, zoals tegenstrijdigheid in de motieven, maken een schending uit van artikel 149 van de Grondwet. Wanneer de motivering een verkeerde gevolgtrekking in rechte maakt, kan dit een schending van de wet uitmaken, maar is er nog geen sprake van een motiveringsgebrek.

In zoverre de verzoekende partijen de schending van artikel 149 van de Grondwet en artikel 32 DBRC afleiden uit de aangevoerde omstandigheid dat motieven van het bestreden arrest met betrekking tot de toepassing van artikel 159 van de Grondwet niet pertinent zijn, gaan zij uit van een verkeerd begrip van de rechterlijke motiveringsplicht, en is de kritiek derhalve ongegrond. De verzoekende partijen voeren in het middel geen schending aan van de draagwijdte van artikel 159 van de Grondwet, zodat de Raad van State niet dient in te gaan op de kritiek dat de motieven van het bestreden arrest in dit verband niet pertinent zijn.

In zoverre de verzoekende partijen de schending van artikel 149 van de Grondwet en artikel 32 DBRC afleiden uit de aangevoerde omstandigheid dat de in het tweede annulatiemiddel aangevoerde wettigheidskritiek zonder enige motivering niet werd onderzocht, mist hun kritiek feitelijke grondslag nu het bestreden arrest wel degelijk motieven bevat die aanduiden waarom die wettigheidskritiek niet werd onderzocht.

20. Artikel 13 van de Grondwet bepaalt dat niemand tegen zijn wil kan worden afgetrokken van de rechter die de wet hem toekent. Artikel 105, § 1, van het omgevingsvergunningsdecreet somt de beslissingen op die bij de RvVb kunnen worden bestreden met een vernietigingsberoep. Op grond van de leer van de complexe bestuurshandeling kan in het kader van dergelijk vernietigingsberoep ook de wettigheid worden betwist van een voorbereidende handeling die een determinerende invloed heeft gehad op de eindbeslissing, zelfs wanneer die voorbereidende handeling zelf met een vernietigingsberoep kon worden bestreden en de termijn daartoe is verstreken. In voorkomend geval kan deze voorbereidende

handeling ook worden vernietigd ten behoeve van de duidelijkheid in het rechtsverkeer, wanneer om haar vernietiging wordt gevraagd tezamen met die van de eindbeslissing én wanneer het onderzoek van het beroep tegen die eindbeslissing ervan doet blijken dat de voorbereidende handeling aangetast is door een onwettigheid die uitsluitend kan worden hersteld door deze beslissing over te doen.

21. Het bestreden arrest oordeelt dat het ministerieel besluit van 27 oktober 2023 geen voorbereidende handeling uitmaakt waarvan de onregelmatigheid kan worden aangevoerd in het kader van het vernietigingsberoep dat tegen de eindbeslissing wordt ingesteld, en die desgevallend samen met de eindbeslissing kan worden vernietigd.

Met de in het middel ontwikkelde kritiek betwisten de verzoekende partijen dat het ministerieel besluit van 27 oktober 2023 niet als een voorbereidende handeling kan worden beschouwd. Die kritiek is evenwel vreemd aan artikel 13 van de Grondwet en artikel 105, § 1, van het omgevingsvergunningsdecreet. Het bestreden arrest miskent immers niet het uitgangspunt dat de wettigheid van voorbereidende handelingen die deel uitmaken van een complexe bestuurshandeling in het kader van het beroep tegen de eindbeslissing kan worden betwist, en dat desgevallend in dat kader ook de voorbereidende handeling kan worden vernietigd. Het oordeelt enkel dat het betwiste ministerieel besluit van 27 oktober 2023 niet als een dergelijke voorbereidende handeling kan worden gekwalificeerd.

De kritiek van de verzoekende partijen heeft veeleer betrekking op de draagwijdte die het bestreden arrest heeft verleend aan artikel 5 van het besluit van de Vlaamse regering van 25 januari 2019 ‘betreffende de vrije stroken langs autosnelwegen’ dat volgens het bestreden arrest de grondslag was van het ministerieel besluit van 27 oktober 2023. De schending van die bepaling wordt echter niet aangevoerd in het middel.

In zoverre de schending wordt aangevoerd van artikel 13 van de Grondwet en artikel 105, § 1, van het omgevingsvergunningsdecreet, mist de kritiek van de verzoekende partijen dan ook haar doel, en kan zij niet worden aangenomen.

22. Artikel 6, § 1, EVRM waarborgt eenieder het recht op toegang tot de rechter.

Met de beoordeling dat het ministerieel besluit van 27 oktober 2023 geen voorbereidende handeling is waarvan de wettigheid kan worden onderzocht in het kader van een beroep bij de RvVb tegen de eindbeslissing, sluit de RvVb niet uit dat de wettigheid van dat ministerieel besluit in rechte kan worden betwist. Het bestreden arrest wijst daarbij op de mogelijkheid om het besluit buiten toepassing te laten op grond van artikel 159 van de Grondwet. Het weze herhaald dat de verzoekende partijen in het middel niet aanvoeren dat de RvVb de draagwijdte van artikel 159 van de Grondwet heeft miskend.

Het middel mist dan ook feitelijke grondslag in zoverre de schending wordt aangevoerd van artikel 6, § 1, EVRM.

23. In zoverre het middel ontvankelijk is, is het ongegrond.

C. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

24. De verzoekende partijen voeren de schending aan van artikel 149 van de Grondwet, artikel 32 DBRC, de artikelen 6.4.1 tot en met 6.4.4 van het decreet van 12 juli 2013 ‘betreffende het onroerend erfgoed’ (hierna: onroerenderfgoeddecreet), de artikelen 1 tot en met 3 van het ministerieel besluit van 14 juli 2004 ‘houdende bescherming als monument, stads- of dorpsgezicht van de kasseiweg en bijhorende bermen op het openbaar domein gevormd door de

, en de “regels inzake de bewijskracht van de akten, inzonderheid artikelen 8.5 en 8.17 van het Burgerlijk Wetboek”.

25. Zij komen op tegen de beslissing van het bestreden arrest tot verwerping van het vierde middel dat zij hadden opgeworpen tot vernietiging van de beslissing om aan de tussenkomende partij een omgevingsvergunning te verlenen. Het bestreden arrest steunt hiervoor op volgende redenen:

“Ontwikkelde wettigheidskritiek

De verzoekende partijen voeren in essentie aan dat de bestreden beslissing onwettig is omdat het passiefbehoudsbeginsel wordt geschonden door het rooien van de bomen aan de . Het advies van het Agentschap Onroerend Erfgoed is volgens hen onzorgvuldig en volstaat niet om aan te tonen dat de impact op de erfgoedwaarde zorgvuldig is onderzocht. De impact van de aanvraag op de erfgoedwaarde van de vegetatie is immers niet onderzocht.

[...]

Uit het beschermingsbesluit blijkt uitdrukkelijk dat enkel de kasseiweg aan , met inbegrip van de bermen op het openbaar domein, beschermd worden als monument en dit van

Uit het addendum B33 ‘Informatie onroerend erfgoed’ bij het aanvraagdossier blijkt dat twee van de te rooien bomen, ter hoogte van de toegangsweg naar windturbine 2, zich binnen de beschermde zone bevinden en dat voor slechts één van deze twee bomen een vergunningsplicht geldt. De verzoekende partijen betwisten de vaststellingen uit het addendum B33 niet, minstens tonen ze niet aan dat de beschermde zone verder reikt of dat meer dan deze twee te rooien bomen binnen de beschermde zone vallen.

De verwerende partij zet in de bestreden beslissing uiteen welke bomen ter hoogte van de toegangswegen naar windturbine 1 en 2 gerooid zullen worden waarvoor een vergunningsplicht geldt en vervolgt dat alleen de zwarte abeel ter hoogte van de toegangsweg naar windturbine 2 binnen de beschermde zone valt. Vervolgens overweegt de verwerende partij dat het beeld van de dreef met bomen behouden blijft omdat een beperkt aantal bomen wordt gerooid. Ten slotte verwijst de verwerende partij nog naar het gunstig advies van het Agentschap Onroerend Erfgoed van 18 oktober 2023, waaruit op impliciete maar duidelijke wijze kan worden afgeleid dat het agentschap in functie van het passiefbehoudsbeginsel geen aantasting vaststelt van de beschermde erfgoedwaarden van het betrokken monument.

De verzoekende partijen worden niet bijgetreden dat de impact van de aanvraag op de erfgoedwaarde niet of onvoldoende is onderzocht. De verwerende partij beperkt zich niet tot een verwijzing naar het advies van het Agentschap Onroerend Erfgoed maar voert daarnaast ook een eigen

onderzoek naar de impact van de vergunningsplichtige te rooien boom op de erfgoedwaarde. Hiermee onderzoekt en motiveert de verwerende partij op een zorgvuldige en afdoende gemotiveerde wijze dat de beschermde erfgoedwaarden door de voorziene werken niet worden aangetast. De verzoekende partijen mogen het dan wel niet eens zijn met deze visie, maar een andere zienswijze volstaat op zich niet om te besluiten dat er sprake is van een onzorgvuldige of onredelijke beoordeling.”

26. De verzoekende partijen wijzen erop dat het voorwerp van de vergunning gelegen is binnen de afbakening van het monument ‘ dat werd beschermd bij ministerieel besluit van 14 juli 2014. De bescherming slaat ook op de aanwezige vegetatie, en het bestreden arrest stelt in dat verband vast dat de aanvraag voorziet in het rooien van twee bomen in de beschermde zone en dat voor één van deze bomen een vergunningsplicht geldt. Zij wijzen op het passiefbehoudsbeginsel op grond waarvan het verboden is om beschermde goederen te ontsieren, te beschadigen, te vernielen of de erfgoedwaarde ervan aan te tasten. Ook wijzen zij op artikel 6.4.4, § 2, van het onroerenderfgoeddecreet, dat het Agentschap Onroerend Erfgoed verplicht om in een advies over een vergunningsaanvraag de voorliggende handelingen te toetsen aan het passiefbehoudsbeginsel en aan de bepalingen van het individuele beschermingsbesluit van het betrokken onroerend erfgoed.

Volgens de verzoekende partijen bevat het advies van het Agentschap Onroerend Erfgoed over de vergunningsaanvraag van de tussenkomende partij geen uitspraak over het verdwijnen van de vegetatie die deel uitmaakt van het beschermde monument. Het bestreden arrest zou dit niet weerleggen. Met het oordeel dat “op impliciete maar duidelijke wijze kan worden afgeleid dat het agentschap in functie van het passiefbehoudsbeginsel geen aantasting vaststelt van de beschermde erfgoedwaarden van het betrokken monument” zou de RvVb de bewijskracht van het advies van het Agentschap Onroerend Erfgoed ten onrechte uitbreiden tot een gunstige beoordeling van beschermde erfgoedelementen in het licht van de beschermingsbepalingen van het onroerenderfgoeddecreet. Dergelijke beoordeling zou echter niet uit de motivering van het advies blijken, en de RvVb zou aan dat advies aldus een uitlegging geven

die feitelijke grondslag mist en de bewijskracht ervan miskent. De verzoekende partijen besluiten dat het bestreden arrest niet op goede gronden de wettigheidskritiek heeft weerlegd dat in het advies van het Agentschap Onroerend Erfgoed geen beoordeling werd gemaakt van alle erfgoedelementen die in het beschermingsbesluit zijn opgenomen, en dit advies aldus de verleende vergunning niet kan schragen.

Door het gebrek aan een specifiek antwoord op de wettigheidskritiek dat niet alle beschermde erfgoedelementen werden betrokken in de beoordeling van het Agentschap Onroerend Erfgoed, zou het bestreden arrest volgens de verzoekende partijen niet voldoen aan de rechterlijke motiveringsplicht die wordt voorgeschreven door artikel 149 van de Grondwet en artikel 32 DBRC.

Beoordeling

27. De verzoekende partijen maken met hun uiteenzetting niet duidelijk hoe het bestreden arrest artikel 8.5 van het Burgerlijk Wetboek, dat geen betrekking heeft op de bewijskracht van akten, zou hebben geschonden. Het middel is in zoverre niet ontvankelijk.

28. In zoverre de schending wordt aangevoerd van de artikelen 6.4.1 tot en met 6.4.4 van het onroerenderfgoeddecreet, blijkt uit de uiteenzetting van het middel dat de kritiek beperkt is tot de draagwijdte van het passiefbehoudsbeginsel (artikel 6.4.3) en van het advies van het Agentschap Onroerend Erfgoed (artikel 6.4.4, § 2), zodat het middel niet ontvankelijk is in zoverre het de andere bepalingen viseert van de artikelen 6.4.1 tot en met 6.4.4 van het onroerenderfgoeddecreet.

29. Naar luid van artikel 14, § 2, RvS-wet neemt de Raad van State kennis van de cassatieberoepen tegen beslissingen van administratieve rechtscolleges wegens overtreding van de wet of wegens schending van substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen. Met het als geschonden opgegeven ministerieel besluit van 14 juli 2004 viseren de

verzoekende partijen een besluit tot bescherming van een monument op grond van het destijds geldend decreet van 3 maart 1976 ‘tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten’. Het gaat hier om een individuele akte zonder verordenende of algemeen verbindende kracht, die als zodanig geen “wet” is in de zin van voormeld artikel 14, § 2. In zoverre de schending van die akte wordt aangevoerd, is het middel niet ontvankelijk.

30. Het bestreden arrest stelt vast dat het Agentschap Onroerend Erfgoed een gunstig advies heeft verstrekt over de vergunningsaanvraag. Dergelijk gunstig advies is niet bindend voor het vergunningverlenend bestuur. De enkele omstandigheid dat het gunstig advies de voorliggende handelingen niet op correcte wijze heeft getoetst aan het passiefbehoudsbeginsel of aan de bepalingen van het individuele beschermingsbesluit van het betrokken onroerend erfgoed, leidt bijgevolg niet tot de onwettigheid van het vergunningsbesluit. Het is maar wanneer het vergunningsbesluit zelf deze toets niet op correcte wijze heeft gemaakt dat de onwettigheid ervan wegens schending van het passiefbehoudsbeginsel of van de bepalingen van het beschermingsbesluit kan worden vastgesteld.

Het bestreden arrest stelt vast dat de verwerende partij “een eigen onderzoek [heeft gevoerd] naar de impact van de vergunningsplichtige te rooien boom op de erfgoedwaarde” en oordeelt, zonder hierin te worden bekritiseerd in het cassatiemiddel, dat de verwerende partij hiermee op een zorgvuldige en afdoende gemotiveerde wijze heeft onderzocht en gemotiveerd dat de beschermde erfgoedwaarden door de voorziene werken niet worden aangetast.

De aangevoerde schending van artikel 6.4.3 en 6.4.4, § 2, van het onroerenderfgoeddecreet faalt naar recht.

31. In zoverre de verzoekende partijen aanvoeren dat het bestreden arrest de bewijskracht heeft miskend van het advies van het Agentschap Onroerend Erfgoed met het oordeel dat hieruit “op impliciete maar duidelijke wijze kan worden afgeleid dat het agentschap in functie van het passiefbehoudsbeginsel geen

aantasting vaststelt van de beschermde erfgoedwaarden van het betrokken monument”, komen zij op tegen een overtollig motief van het bestreden arrest. Met het oordeel dat de verwerende partij, op grond van een eigen onderzoek, op een zorgvuldige en afdoende gemotiveerde wijze heeft onderzocht en gemotiveerd dat de beschermde erfgoedwaarden door de voorziene werken niet worden aangetast, wordt de beslissing tot verwerping van de kritiek van de verzoekende partijen immers voldoende verantwoord. Het middel is dan ook niet ontvankelijk in zoverre de schending wordt aangevoerd van de “regels inzake de bewijskracht van de akten”.

32. In zoverre het middel ontvankelijk is, is het ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het cassatieberoep.

2. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op een rolrecht van 400 euro, elk voor de helft, een bijdrage van 26 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 770 euro, die verschuldigd is aan de verwerende partij.

De tussenkommende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 150 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op twee juli tweeduizend zesentwintig, door
de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

		kamervoorzitter,
	,	staatsraad,
	,	staatsraad,
bijgestaan door		
	,	griffier.

De griffier

De voorzitter